

УДК 37.011.3-051-026.15:373.3.014.3

DOI: 10.31652/3041-2439-2025-4-8

Розвиток креативності вчителя нової української школи в педагогічній діяльності

Оксана Поясик

Коломийський навчально-науковий інститут Карпатського національного університету імені Василя Стефаника,
м. Коломия, Україна

Анотація

У статті ґрунтовно проаналізовано феномен креативності вчителя як ключової складової його професійної компетентності в умовах трансформацій сучасної освіти. Зазначено, що здатність до творчості, генерації нових ідей, пошуку оригінальних рішень та впровадження інновацій є необхідною умовою ефективної педагогічної діяльності. Розглянуто основні наукові підходи до вивчення структури та компонентів педагогічної креативності в працях О. Дунаєвої, І. Гриненко, Е. Торренса та інших учених. Особливий акцент зроблено на ролі креативності в організації індивідуалізованого навчання, розвитку емоційного інтелекту молодших школярів, формуванні їхньої пізнавальної мотивації, соціальних навичок, самостійності та критичного мислення.

У дослідженні висвітлено методи й форми навчання учнів, які спонукають до креативності в професійній діяльності вчителя. Зокрема, використання проблемного навчання, інтегрованих уроків, сторітелінгу, групової роботи, проєктної діяльності, застосування ІКТ, елементів театралізації та арт-терапії не лише підсилює пізнавальну активність учнів, а й стимулює педагога до пошуку нових рішень, варіації підходів та творчого самовираження. Акцентовано на значенні педагогічної рефлексії як чинника професійного зростання та самовдосконалення. Розкрито роль освітнього середовища вчителя, зокрема важливість створення підтримувальної атмосфери, що стимулює ініціативу, сприяє професійній комунікації, командній взаємодії та творчим експериментам.

Окрему увагу в контексті розвитку креативності вчителя приділено чинникам, що сприяють її формуванню: підтримці адміністрації закладу освіти, забезпеченню доступу до сучасних ресурсів, активній участі педагогів у методичних об'єднаннях, тренінгах, творчих лабораторіях, Центрів професійного розвитку педагогічних працівників. У висновках обґрунтовано, що креативний учитель – це агент позитивних змін, здатний формувати нову генерацію здобувачів освіти, які володіють гнучким мисленням, емоційною зрілістю, вмінням вирішувати проблеми та адаптуватися до викликів сьогодення.

Ключові слова: креативність педагога, початкова школа, інноваційне навчання, професійна компетентність, творче середовище, педагогічна майстерність.

UDC 37.011.3-051-026.15:373.3.014.3

DOI: 10.31652/3041-2439-2025-4-8

Development of the creativity of a new Ukrainian school teacher in pedagogical activity

Oksana Poyasyk

Kolomyia Educational-Scientific Institute of Vasyl Stefanyk Carpathian National University, Kolomyia, Ukraine

Abstract

The article provides an in-depth analysis of the phenomenon of creativity in primary school teachers as a key component of their professional competence in the context of modern educational transformations. It is emphasized that the ability to think creatively, generate original ideas, seek non-standard solutions, and implement innovations is essential for effective pedagogical activity. The article presents scientific approaches to the structure and components of pedagogical creativity based on the works of O. Dunayeva, I. Hrynenko, E. Torrance, and others. Particular attention is paid to the role of teacher creativity in organizing individualized learning, developing emotional intelligence in younger students, and fostering their cognitive motivation, social skills, independence, and critical thinking.

The study highlights the methods and forms of teaching students that encourage creativity in the professional activity of a teacher. In particular, the use of problem-based learning, integrated lessons, storytelling, group work, project activities, ICT tools, elements of dramatization, and art therapy not only activates students' cognitive engagement but also stimulates teachers to search for new solutions, vary approaches, and express themselves creatively. The importance of pedagogical reflection is emphasized as a factor in professional growth and self-improvement. The role of the teacher's educational environment is revealed, especially the significance of creating a supportive atmosphere that encourages initiative, fosters professional communication, teamwork, and creative experimentation.

Special attention in the context of developing teacher creativity is given to the factors that contribute to its formation: support from the school administration, access to modern resources, active participation of teachers in methodological associations, training sessions, creative laboratories, and Centers for Professional Development of Teaching Staff. The conclusion argues that a creative teacher is a driver of positive change, capable of nurturing a new generation of learners equipped with flexible thinking, emotional maturity, problem-solving skills, and the ability to adapt to contemporary challenges.

Keywords: teacher creativity, primary education, innovative teaching, professional competence, creative environment, teaching mastery.

Постановка проблеми. В сучасних умовах стрімких соціальних, технологічних та культурних змін освіта виконує надзвичайно важливу роль у формуванні особистості, здатної адаптуватися і творчо мислити. Особливо це стосується початкової школи, де закладаються основи інтелектуального, емоційного та соціального розвитку дитини. Від рівня професійної майстерності вчителя, зокрема початкових класів, значною мірою залежить формування у школярів ключових компетентностей, серед яких креативність посідає провідне місце.

Креативність у педагогіці розглядається як здатність генерувати оригінальні та цінні ідеї, які сприяють ефективному навчанню й розвитку учнів. Вчитель, який володіє креативним потенціалом, здатен створювати інноваційні методи навчання, мотивувати дітей до активної пізнавальної діяльності, формувати уміння розв'язувати нестандартні завдання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Велику увагу проблемі креативності приділяють вітчизняні дослідники: О. Дунаєва, І. Гриненко, В. Фрицюк, І. Подорожна, О. Куцевол.

Українська дослідниця О. Дунаєва креативність розглядає у таких основних аспектах: 1) як процес; 2) як продукт; 3) як особистість (креативні здібності особистості); 4) як середовище (сферу, структуру, соціальний контекст, які формують вимоги до продукту творчості); 5) як проблему, що підлягає вирішенню (креативність виокремлює додатково аспект проблеми, яку необхідно вирішити) [2, с. 6]. Вона виділяє різнотипні компоненти педагогічної креативності:

- внутрішні – мотиваційний

(прагнення до нового, гуманістичні настанови), когнітивний (загальні професійно-педагогічні знання, знання теорії педагогічної креативності), рефлексивний (перцептивність, усвідомлення проблем, сприйняття невизначеності);

- зовнішні – організаторський (соціальна спрямованість, стимулювання й створення креативного середовища), діяльнісний (дивергентне та системне мислення, комунікативність), продуктивний (демонстрація зразків результатів педагогічної креативності, креативний ступінь вирішення навчально-виховних завдань) [2, с. 7].

І. Гриненко подає структуру креативності майбутнього вчителя як динамічну взаємодію п'ятих компонентів: мотиваційного (передбачає формування мотивації успіху); емоційно-ціннісного (сприяння стану психофізіологічної когерентності та прийняття майбутніми учителями засад культури); когнітивного (засвоєння студентами специфічних знань психолого-педагогічних основ креативності); конативного (оволодіння специфічними навичками – прийомами і методами генерування та аналізу ідей); результативного (створення креативного навчального продукту – тексту) [1, с. 51].

Досліджуючи проблеми формування креативної особистості, В. Павленко посилається на думку Е. Торренса, який під креативністю розуміє складний і багатоступеневий процес, що передбачає підвищену чутливість до виникаючих труднощів, невідповідностей чи браку знань у певній царині. Людина, яка проявляє креативність, здатна не лише помічати ці проблеми, а й формулювати нові запитання, генерувати ідеї, висувати гіпотези, що стосуються можливих способів подолання наявних суперечностей, займатись пошуком оригінальних і дієвих рішень та оцінюванням їх ефективності. Такий підхід акцентує увагу на творчості як на активному процесі мислення, спрямованому на досягнення нового результату, що має практичне або теоретичне значення. Використовуються в

сучасній практиці і запропоновані Е.Торренсом основні параметри креативності: легкість, яка оцінюється як швидкість виконання тестових завдань; гнучкість, що оцінюється як кількість перемикачів з одного класу об'єктів на інший і час відповідей; оригінальність, яка оцінюється як мінімальна частота повторюваності певної відповіді в одній групі [7, с. 169].

Мета пропонованої статті – проаналізувати сутність і значення креативності в професійній діяльності вчителя Нової української школи, визначити ефективні методи, форми та прийоми розвитку творчого потенціалу педагога в освітньому процесі, а також окреслити його роль у формуванні сучасного, компетентного й здатного до інноваційної діяльності учня.

Виклад основного матеріалу. У педагогічній діяльності початкової школи креативність педагога виявляється в багатьох напрямках і охоплює як організаційні, так і змістовно-методичні аспекти освітнього процесу. Насамперед, вона виявляється у вмінні вчителя створювати індивідуальні навчальні траєкторії, які враховують пізнавальні інтереси, рівень підготовки, здібності та психологічні особливості кожної дитини. Такий підхід сприяє персоналізації навчання й створює передумови для формування позитивної мотивації до пізнавальної діяльності.

Креативність вчителя також знаходить своє відображення у виборі та реалізації сучасних освітніх технологій. Зокрема, йдеться про активне застосування ігрових, проектних, інтерактивних методів, які не лише поживляють освітній процес, а й допомагають формувати ключові компетентності та наскрізні вміння учнів. Наприклад, навчальні ігри стимулюють

уяву та логічне мислення, проектна діяльність розвиває навички самостійної роботи, планування та взаємодії, а інтерактивні форми роботи сприяють налагодженню ефективної комунікації між учнями.

Застосування таких креативних підходів має вагомий вплив на розвиток емоційного інтелекту молодших школярів. Діти навчаються розпізнавати й усвідомлювати власні емоції, співпереживати іншим, формувати позитивні соціальні зв'язки. Паралельно з цим розвивається критичне мислення – здатність аналізувати, порівнювати, оцінювати інформацію, робити обґрунтовані висновки.

Важливим фактором формування креативності вчителя є його педагогічна рефлексія. Це процес осмислення та аналізу педагогом власної діяльності, уроків, педагогічних взаємодій, а також результатів навчання учнів з метою вдосконалення професійної майстерності та підвищення ефективності освітнього процесу. Вона охоплює самоаналіз, самооцінку, виявлення проблемних моментів та пошук шляхів їх вирішення.

Педагогічна рефлексія виконує ряд функцій, серед яких можна виокремити такі: проєктувальна (проєктування і моделювання діяльності учасників педагогічного процесу); організаторська (організація найбільш ефективних способів взаємодії в спільній діяльності); комунікативна (як умова продуктивного спілкування учасників педагогічного процесу); змістоутворююча (формування свідомої діяльності та взаємодії); мотиваційна (визначення спрямованості спільної діяльності учасників освітнього процесу на результат); корекційна (спонукання до самозмін та зміни у взаємодії, діяльності) [4, с. 6].

Розвиток креативності вчителя початкової школи неможливий без цілеспрямованої та системної підтримки з боку освітнього закладу та відповідної державної політики. В сучасному освітньому середовищі вкрай важливо сформувати умови, які сприяють професійному зростанню педагога, розкриттю його творчого

потенціалу, вільному вираженню ідей та реалізації інноваційних підходів в освітньому процесі.

На рівні закладу освіти це передбачає створення сприятливого мікроклімату, де педагогічну ініціативу не лише заохочують, а й активно підтримують адміністрація та колеги. У таких умовах учитель відчуває себе не просто виконавцем навчального плану, а повноправним учасником освітнього процесу, здатним впливати на його зміст, форми та результати.

Важливим аспектом є формування середовища, яке стимулює творчість не лише в учнів, а й у вчителів. Це середовище має бути вільним від страху зробити помилку, заохочувати ініціативу, підтримувати ризик та інновації. Педагогічна підтримка колег, наставництво, обговорення нових ідей на педагогічних радах – це важливі складові креативної культури в школі. Підтримка керівництва школи, сприятливий психологічний клімат у колективі, можливість обміну досвідом, участь у професійних заходах – все це створює передумови для розвитку творчого потенціалу. Відсутність такого середовища часто призводить до застою, рутинності, зниження мотивації.

Окрім цього, важливо забезпечити педагогам доступ до сучасних освітніх ресурсів і технологій, які розширюють межі традиційного викладання та дають змогу реалізувати нестандартні рішення. Цифрові платформи, мультимедійні засоби, інтерактивні сервіси й адаптивні освітні програми стають потужними інструментами у формуванні нової парадигми навчання, де учень – активний учасник, а не пасивний споживач знань. Інтерактивні дошки, освітні платформи, відео- та аудіоматеріали відкривають широкі можливості для креативного

подання матеріалу та організації освітнього процесу. Вчитель, який активно впроваджує ІКТ, має більше шансів підтримати різні стилі навчання учнів та стимулювати їх творче мислення.

Значну роль у розвитку креативності відіграє участь учителя у професійних педагогічних спільнотах, методичних об'єднаннях, фахових тренінгах, семінарах і творчих лабораторіях. Такі форми підвищення кваліфікації не лише сприяють обміну досвідом і взаємному збагаченню педагогічної практики, а й створюють простір для експериментування, генерації нових ідей і створення авторських методик. В умовах активної взаємодії з колегами зростає педагогічна рефлексія, формується глибше усвідомлення власної ролі в освітньому процесі та відповідальності за якість результатів.

Активізації творчого потенціалу вчителя-практика, який прагне до самовдосконалення, сприяють центри професійного розвитку педагогічних працівників, як і загалом неперервна педагогічна освіта, вважає Г. Кіт, в арсеналі яких велика кількість форм творчого розвитку педагога: вебінари, тренінги, рольові і ділові педагогічні ігри, конкурси професійної майстерності, розв'язання педагогічних ситуацій, діалого-дискусійні методи, проєктна діяльність, метод кейсів, інтерактивне навчання в малих групах слухачів, авторські творчі майстерні, пункти дистанційної освіти тощо [3, с. 60]. Велика увага в центрах професійного розвитку приділяється і створенню спеціального освітнього середовища, яке завдяки своїй багатоаспектності проєктує багатогранність професійних завдань та функцій педагога, ставить молодих фахівців у позицію дослідників, спонукає до виявлення та розвитку творчості, стимулює вчителя до усвідомлення не лише результату, а й процесу своєї роботи [3, с. 58-59].

Таким чином, сучасна система освіти має не лише ставити завдання розвитку креативності вчителів, а й забезпечувати необхідні умови: кадрову підтримку, навчальні ресурси, можливість професійного зростання, а також

визнання та заохочення педагогічної творчості.

Окрім того, сучасний вчитель має враховувати індивідуальні особливості учнів, адаптувати педагогічні стратегії відповідно до різного рівня підготовки, стилів навчання, темпу засвоєння матеріалу. Автори посібників (Т. Котик та ін.), розкриваючи різноманітні аспекти впровадження ідей Нової української школи, неодноразово звертаються до явища дитиноцентризму в освіті, акцентованого президентом Національної академії педагогічних наук Василем Кременем, який вважає необхідним якомога більше наблизити навчання і виховання кожної дитини до її сутності, конкретних здібностей, майбутньої життєвої траєкторії людини [5]. Індивідуалізація навчання є складовою креативного підходу, що дозволяє забезпечити максимальну ефективність освітнього процесу.

Ключовою характеристикою креативності педагога є його здатність постійно експериментувати з формами та методами навчання, адже лише через інновації можна підтримувати інтерес дітей, розвивати їхні здібності та заохочувати до пізнання нового. Однією з таких інновацій є впровадження інтерактивних технологій, які трансформують традиційний урок у живий, емоційно насичений процес. Такі методи, як групова робота, дебати, рольові ігри, допомагають молодшим школярам розвивати навички співпраці та комунікації, а також виховують критичне мислення. Особливу увагу слід приділяти інтеграції креативних методів у навчальні предмети. Використання сторітелінгу, методу шести капелюхів мислення, ігрових технологій, мультимедійних засобів дає змогу зробити уроки цікавими, динамічними та

доступними для сприйняття різними категоріями учнів. Застосування таких підходів розвиває не лише інтелектуальні здібності, а й емоційну сферу дитини, сприяє формуванню позитивної мотивації до навчання.

Одним із дієвих шляхів формування креативності педагога є систематичне впровадження проблемного навчання. Цей метод мотивує вчителя створювати нестандартні навчальні ситуації, у яких учні натрапляють на незвичні виклики, що потребують оригінальних підходів та творчих рішень, а не типових відповідей. Творчий учитель не лише ініціює такі завдання, але й ефективно супроводжує процес їх виконання, спонукаючи дітей до обговорення, критичного мислення, співпраці й осмислення отриманого досвіду.

Окрім цього, необхідно враховувати вікові психологічні особливості молодших школярів, що зумовлюють певні вимоги до творчості вчителя. Діти в цьому віці дуже чутливі до всього нового, відкриті до експериментів, активно проявляють емоції та інтерес до рольових ігор. Саме тому вчитель повинен вміти будувати освітній процес так, щоб задовольняти потребу учнів у творчому самовираженні. Для цього доцільно використовувати різноманітні форми роботи: образотворчу діяльність, музичні завдання, інсценізації, ігрові й творчі вправи.

Великі можливості для розвитку творчого потенціалу вчителя відкривають інтегровані уроки, які поєднують матеріал із різних освітніх галузей. Такий підхід дозволяє учням краще усвідомлювати взаємозв'язки між предметами, а також глибше засвоювати знання та використовувати їх у реальних або змодельованих життєвих ситуаціях. Наприклад, інтегрований урок у 1 класі Коломийського ліцею імені Василя Стефаника до Всесвітнього дня яблука об'єднав зміст навчальних предметів: української мови, математики, «Я досліджую світ», мистецтва, англійської мови та елементи STEAM-освіти. Учні досліджували яблуко за допомогою органів чуття, проводили досліди, малювали, співали, аналізували вподобання,

вивчали нові слова й будову плоду [8]. І все це завдяки творчості педагога.

Такий підхід сприяв розвитку креативності, дослідницьких умінь, емоційного інтелекту й ключових компетентностей молодших школярів, а також активізував взаємодію учнів, учителя і батьків у контексті Нової української школи.

Опанування вчителем навичок міжпредметної інтеграції також є надзвичайно важливим. Завдяки об'єднанню змісту різних навчальних предметів педагог допомагає учням сформуванню цілісного уявлення про навколишній світ і навчає використовувати знання у творчій спосіб, зокрема в нестандартних ситуаціях. Такі уроки стимулюють творче мислення як у дітей, так і в самого вчителя, відкриваючи нові горизонти для педагогічної діяльності.

Особливу увагу варто приділити розвитку в учителів умінь працювати з емоційною сферою учнів. Нова українська школа орієнтується на визначені у Державному стандарті початкової освіти змістові орієнтири для цілісного розвитку особистості учня початкової школи і сформульовані наскрізні уміння, що є загальними для всіх освітніх галузей та обов'язковими для формування в учнів, а саме: розв'язувати проблеми, критично і творчо мислити, співпрацювати, ефективно спілкуватися, розвивати власний емоційний інтелект, досліджувати, організовувати свою діяльність, рефлексувати, вдумливо читати [6]. Емоційний інтелект і креативність тісно пов'язані, адже творчість часто народжується з глибокого емоційного переживання.

Сьогоднішні освітні реалії вимагають, щоб учитель не лише

розвивав креативність, а й володів умінням критично мислити, самостійно організовувати свою діяльність і постійно вдосконалюватися в професійному плані. Творчість у роботі педагога тісно пов'язана з метакогнітивною компетентністю – здатністю рефлексувати, адаптуватися до нових умов, ефективно управляти освітнім процесом і створювати сприятливі умови для розвитку потенціалу кожного учня.

З практичного боку розвиток креативності вчителів, зокрема початкової школи, можна підтримувати через проведення регулярних творчих майстерень, методичних об'єднань із впровадженням елементів арт-терапії, драматургії, медіаосвіти («Кольоровий світ арт-терапії», «Казка у долонях», «STEAM-ідеї для маленьких геніїв», «Освітній простір емоцій» тощо). Такі заходи сприяють розкриттю нових ідей, створенню інноваційних навчальних проєктів, активізують педагогічну діяльність.

Особливу увагу слід приділяти формуванню комунікативних навичок і вмінню працювати в команді. Колективна творчість стимулює народження нових педагогічних ідей, створює сприятливі умови для їх впровадження. Вчителі, які активно співпрацюють і підтримують один одного, мають вищий рівень педагогічної креативності.

На рівні особистісних характеристик розвиток креативності пов'язаний із формуванням у педагога таких якостей, як гнучкість мислення, емпатія, відкритість до нового, здатність долати невдачі та трансформувати їх у досвід. Психологічна готовність до інновацій є однією з базових умов успішної педагогічної творчості.

Висновки. Педагогічна креативність є важливою складовою сучасної професійної компетентності вчителя, оскільки вона забезпечує здатність до нестандартного мислення, гнучкого прийняття рішень, розробки й впровадження інноваційних методів і засобів навчання. У контексті реформування освіти та впровадження компетентнісного підходу, креативність педагога

перетворюється з бажаної риси на необхідну професійну якість.

Проаналізовані джерела засвідчили, що креативність у педагогічній діяльності передбачає не лише творчість у поданні навчального матеріалу, а й здатність створювати комфортне освітнє середовище, мотивувати учнів до самостійного мислення, забезпечувати індивідуальний підхід та міжособистісну взаємодію. Творчий учитель відіграє ключову роль у трансформації освітнього процесу, адже саме він виступає рушієм інновацій та прогресивних змін у школі. Такий педагог не лише застосовує новітні методи навчання, а й активно впливає на розвиток особистості кожного учня. Його діяльність спрямована на виховання покоління учнів, які вміють мислити

нестандартно, проявляти гнучкість у прийнятті рішень, усвідомлено керувати своїми емоціями та ефективно долати труднощі. Завдяки здатності до адаптації, критичного аналізу та творчого підходу до пізнання світу, ці учні готові до викликів сучасного життя. Таким чином, креативний педагог не лише трансформує традиційне уявлення про викладання, а й формує нову культуру освіти, де кожна дитина має змогу розкрити свій потенціал і підготуватися до активної участі в суспільстві.

Подальші дослідження доцільно спрямувати на вивчення впливу цифрових технологій на розвиток креативності вчителів початкових класів, а також на взаємозв'язок емоційного інтелекту та творчого потенціалу педагога. Важливим напрямом є також розробка моделей підтримки педагогічної творчості в шкільному середовищі.

Список використаних джерел

1. Гриненко І. В. Педагогічні умови розвитку креативності майбутніх учителів гуманітарного профілю у процесі фахової підготовки: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Тернопіль, 2008. 192 с. URL: <https://uacademic.info/ua/document/0408U000935> (дата звернення: 02.09.2025).
2. Дунаєва О. М. Формування педагогічної креативності майбутніх учителів у процесі професійної підготовки: автореф..... канд. пед. наук: 13.00.04. Вінниця, 2008. 23 с. URL: <https://uacademic.info/ua/document/0408U002430> (дата звернення: 02.09.2025).
3. Кіт Г. Г. Фахове зростання вчителя початкових класів: організаційно-педагогічний супровід. *Наукові записки ВДПУ імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія*. 2022. Вип. 71. С. 54-61. URL: <https://surli.li/mvmaif> (дата звернення: 02.09.2025).
4. Кондратенко Л. О. Професійна рефлексія як засіб підвищення фахової компетентності педагога та саморозвитку: метод. рек. Суми: НВВ КЗ СОППО, 2022. 40 с. URL: <https://surli.cc/tjdswy> (дата звернення: 01.09.2025).
5. Котик Т. М. Нова українська школа: теорія і формування емоційного інтелекту в учнів початкової школи: навчально-методичний посібник для вчителів початкової школи. Тернопіль: Астон, 2020. 192 с.
6. Нова українська школа. URL: <https://mon.gov.ua/tag/nova-ukrainska-shkola?&tag=nova-ukrainska-shkola> (дата звернення: 24.07.2025).
7. Павленко В. Формування креативної особистості: виклики часу й нові контексти розвитку. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том IV: Зміни та синергія в розвитку науки та освіти: колективна монографія* / наукова редакція: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький. Конін; Ужгород; Херсон; Київ: Посвіт, 2020. С.167-177.
8. Як я сприймаю світ. URL: <https://surli.li/astcoq> (дата звернення: 24.07.2025).

References

1. Hrynenko, I. V. (2008). *Pedahohichni umovy rozvytku kreatyvnosti maibutnikh uchyteliv humanitarnoho profilu u protsesi fakhovoi pidhotovky* [Pedagogical conditions for the development of creativity of future

- teachers of the humanities during professional training*] (Candidate dissertation, 13.00.04). Ternopil. Retrieved from: <https://uacademic.info/ua/document/0408U000935> [in Ukrainian].
2. Dunaieva, O. M. (2008). *Formuvannia pedahohichnoi kreatyvnosti maibutnikh uchyteliv u protsesi profesiinoi pidhotovky* [Formation of pedagogical creativity of future teachers in the process of professional training] (Author's abstract of candidate dissertation, 13.00.04). Vinnytsia. Retrieved from: <https://uacademic.info/ua/document/0408U002430> [in Ukrainian].
 3. Kit, H. H. (2022). *Fakhove zrostannia vchytelia pochatkovykh klasiv: orhanizatsiino-pedahohichni suprovid* [Professional growth of a primary school teacher: organizational and pedagogical support]. *Naukovi zapysky VDPU imeni Mykhaila Kotsiubynskoho. Seriya: Pedahohika i psykholohiia – Scientific notes of the Mykhailo Kotsiubynskyyi VDPU. Series: Pedagogy and Psychology, 71*, 54-61. Retrieved from: <https://surli.li/mvmaif> [in Ukrainian].
 4. Kondratenko, L. O. (2022). *Profesiina refleksiia yak zasib pidvyshchennia fakhovoi kompetentnosti pedahoha ta samorozvytku* [Professional reflection as a means of improving teacher's professional competence and self-development]: *metodychni rekomendatsii*. Sumy: NVV KZ SOIPPO. Retrieved from: <https://surli.cc/tjdswy> [in Ukrainian].
 5. Kotyk, T. M. (2020). *Nova ukrainska shkola: teoriia i formuvannia emotsiinoho intelektu v uchniv pochatkovoї shkoly* [The New Ukrainian School: theory and formation of emotional intelligence in primary school students]: *navchalno-metodychnyi posibnyk dlia vchyteliv pochatkovoї shkoly*. Ternopil: Aston. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/tag/nova-ukrainska-shkola?&tag=nova-ukrainska-shkola> [in Ukrainian].
 6. *Nova Ukrainska Shkola* [New Ukrainian School]. (n.d.). Retrieved from <https://mon.gov.ua/tag/nova-ukrainska-shkola?&tag=nova-ukrainska-shkola> [in Ukrainian].
 7. Pavlenko, V. (2020). *Formuvannia kreatyvnoi osobystosti: vyklyky chasu y novi konteksty rozvytku* [Formation of a creative personality: challenges of the time and new contexts of development]. In *Rozvytok suchasnoi osvity i nauky: rezultaty, problemy, perspektyvy – Development of modern education and science: Results, problems, prospects: kolektyvna monohrafiia* (Ya. Gzhesiak, I. Zymomria, & V. Ilnytskyi, Eds.). Posvit. [in Ukrainian].
 8. *Iak ya spryimaiu svit* [How I perceive the world]. (n.d.). Retrieved from <https://surli.li/astcou> [in Ukrainian].

Статтю надіслано до редколегії 04.09.2025 р.
Статтю рекомендовано до друку 12.11.2025 р.
Статтю опубліковано 01.12.2025 р.

Про автора

Оксана Поясик

доктор філософії, доцент, завідувачка кафедри педагогіки і психології

Коломийський навчально-науковий інститут Карпатського національного університету імені Василя Стефаника, м. Коломия, Україна
ORCID ID 0000-0002-4375-660

oksana.poiasyk@pnu.edu.ua

About the Author

Oksana Poyasyk

PhD, Associate Professor,

Head of the Education Science and Psychology Department,

Kolomyia Educational-Scientific Institute of Vasyl Stefanyk Carpathian National University, Kolomyia, Ukraine

ORCID ID 0000-0002-4375-5660

oksana.poiasyk@pnu.edu.ua

